

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Jeg vil gerne først takke hr. Knud Nielsen og hr. Maigaard, og jeg forstod også hr. Flemming Jensen, for i hvert fald en principiel tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Jeg vil starte med særlig til hr. Flemming Jensen, hr. Holger Hansen og hr. Samuelson at gøre nogle bemærkninger om betragtningerne om den nødvendige samtidighed imellem undervisningspligtens udvidelse og det, man har kaldt den egentlige strukturreform.

Jeg vil gerne sige som min opfattelse, at 9 punkts beslutningen ikke efter sit indhold forudsætter, at de enkelte punkter skal gennemføres samtidig; flere af punkterne er da også allerede gennemført helt eller delvis, som jeg tror hr. Knud Nielsen var inde på. Det gælder således med hensyn til punkt 7, hvor man med den nye skolestyrelseslov i 1970 har skabt rammerne for et udvidet samarbejde mellem hjem og skole, det gælder med hensyn til punkt 5, hvor man med ændringen af folkeskoleloven i 1970 tilvejebragte grundlaget for den i dette punkt omhandlede udbygning af specialundervisningen, og det gælder med hensyn til punkt 6, for så vidt angår udbygningen af observationsundervisningen, hvorom der netop nu administrativt er fastsat nye bestemmelser. Ved nærværende lovforslag opfyldes punkterne 8 og 9 samt punkt 6, for så vidt angår udbygningen af den skolepsykologiske rådgivning.

Det har i øvrigt heller ikke været forudsat, at alle 9 punkts programmets punkter skulle gennemføres samtidig, hvilket også fremgår af, at det kun er udvidelsen af undervisningspligten, der er tidsfæstet i 9 punkts programmet. Dette blev desuden meget tydeligt fremhævet i bemærkningerne til det af den tidligere regering i 1970 fremsatte forslag om ændringer i folkeskoleloven, hvor det dels var anført, at lovforslag om udvidelse af undervisningspligten ville blive fremsat så betids, at udvidelsen kunne gennemføres til de i folketingsbeslutningen fastsatte terminer, som var i overensstemmelse med terminerne i det forslag, som blev fremsat, dels at forslag om revision af skolens fagkreds m. m. tidligst kunne ventes forelagt folkettinget i 1972. Det vil sige, at i 1970 regnede den tidligere regering ikke med

denne samtidighed, men påpegede, at man tidligst kunne forvente den egentlige strukturreform i 1973. Men naturligvis er det vigtigste den reelle begrundelse, at man af hensyn til de forholdsvise få børn, som det efterhånden drejer sig om, og som er dem, der har størst risiko for at tabe derved, ikke bør udsætte udvidelsen af undervisningspligten længere.

Jeg er meget enig i de betragtninger, som hr. Knud Nielsen fremførte om udtrykket observationsklinik. Det er ikke heldigt; det er alt for drastisk i forhold til sagens reelle indhold. Men det er også rigtigt, som hr. Knud Nielsen nævnte, at vanskeligheden ved at få det afskaffet skyldes, at det rent faktisk er indarbejdet i den faglige terminologi, og at det derudover i meget høj grad er en fælles nordisk betegnelse. Yderligere har vanskelighederne bestået i, at det har været svært at finde noget andet fællesudtryk, fordi der bruges så mange forskellige udtryk rundt omkring. Jeg tror, jeg er enig med hr. Knud Nielsen, når jeg siger, at det håber jeg også man vil blive ved med.

Til hr. Flemming Jensen skal jeg særlig sige, at det er rigtigt, at forslaget kommer sent. Det skyldes bl. a., at ministeriet har ønsket at have bestemmelserne om de socialpædagogiske støtteforanstaltninger med i samme forbindelse.

Med hensyn til sammenhængen, som hr. Flemming Jensen særlig fremhævede, imellem dette forslag og lærermangelen vil jeg gerne henvise hr. Flemming Jensen til bemærkningerne til lovforslaget under punkt G, hvoraf det fremgår, at klassekvotienten i 8. klasserne ligger på ca. 18,6 og i 9. klasserne på 16,2. Når man så betænker, at det, en udvidelse af undervisningspligten drejer sig om, er, at der i gennemsnit kommer ca. 1 elev mere ind i hver 8. klasse, er det ikke helt indlysende, at der er så kraftig en sammenhæng, som jeg mener hr. Flemming Jensen forsøgte at anskueliggøre i sit oplæg.

Både hr. Flemming Jensen og hr. Holger Hansen gjorde nogle bemærkninger om mangelen på kvalificeret personale, både socialpædagogisk personale, kliniske psykologer osv. Det må erkendes, som det også er gjort i bemærkningerne, og jeg skal kun yderligere sige om det, at jeg er taknemlig for, at hr. Flemming Jensen ikke var indstil-